

Водното богатство на България не е голямо. По водни ресурси на човек от населението тя се нарежда последно място между страните на Балканския полуостров и на едно от последните места в Европа. Освен това водните ресурси са неравномерно разпределени по територията на страната. В зависимост от начина на формирането им водите се делят на две основни групи - повърхностни и подземни.

? **ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ** - Това са речни и езерните води на България.

? **РЕКИ** - Реките формират оттока си почти изцяло в планинските области, където има гъста мрежа от притоци. Като протичат през равнинно-хълмистите и низинните области, те приемат по-малко притоци и са по-скоро транзитни за територии. Такива са почти всички големи реки, които пресичат Дунавската равнина и Горно тракийската равнина. В най-североизточните части на България липсват течащи води. Реките на България се отнасят към България са отнасят към две водосборни области. Черноморската и Егейската (Беломорската). Главния вододел между тях минава на голямо протежение по билото на Стара планина, като в Западната си част си отклонява на юг и заобикаля изворната област на р. Искър и Рила, след което по билото на Завалско-Планската планинска редица. Поради малката и при това със сложен релеф територията на Б-я реките са сравнително къси, с не големи водосборни басейни и следователно не много пълноводни. Реките са продукт на климата. Те отразяват различията както в количеството така и в режима на валежите в отделните части на страната. Всички реки в Северна Б-я имат пролетно-лятно пълноводие а реките в Ю Б-я и по Черноморското крайбрежие зимно-равнопролетно пълноводие. Неравномерното разпределение на речните води през годината създава сериозни затруднения за тяхното използване. Не са редки случаите на наводнения, които причиняват големи щети на стопанството. За регулиране на речният отток у нас са изградени около 2200 различни по размери язовири. Най-многобройни са микроязовирите.

? **ЕЗЕРА** - В Б-я се наброяват около 400 езера но те са с малки размери. Формирани са в циркуси преградени с морени. Често са разположени стъпаловидно и се оттичат едно в друго дават началото на реки. По-известни ледникови езера в Рила са Седемте рилски езера, Мусоленските и др. Най-големите езера у нас са формирани в близост до Черно море. От крайречните езера е запазено само езерото Сребърна, което е обявено за резерват. В страната ни има карстови, тектонски и свлачищни езера.

? **КАРСТОВИТЕ ЕЗЕРА** - се образуват при карстови извори. Водата им е силно варовита, богата на калциев карбонат.

? **ТЕКТОНСКИ ЕЗЕРА** - образуват се от земетресения. По значителни от тях са Скаленското, Купенското, Паничище и Рабишкото (в Западния пред балкан) е най-голямо от тези езера. До неотдавна се считаше за карстово езеро.

? **СВЛАЧИЩНИТЕ ЕЗЕРА** - срещат се в райони с интензивно развити свлачищни явления. Такива по Черноморското крайбрежие са малките езера, северно от Варна около Аладжа манастир. Те имат площ под 100 кв/м. Обрасли са с водолюбива растителност и са превърнати в блата. Значително свлачищно езеро е Къшлаяр, разположено на югоизток от с. Нанаво. Водата му е солена а дъното му е покрито с лечебна сероводородна кал. Образуват се от свлачища с непостоянни размери.

? **ПОДЗЕМНИ ВОДИ** - има най-голямо разпространение те се срещат както в планинските така и в равнинно-хълмистите области според условията за формирането им подземните води се делят на: грунтови, напорни (артезиански), карстови и минерални.

Грунтови води - са акумулирани обикновено в порите на алувиалните отложения на реките, в наносните конуси, в младите наслаги на котловинните дъна, в подножията на билните заравнености. Те са основен източник за водоснабдяване на много селища в страната.

? **НАПОРНИ (Артезиански) ВОДИ** - има в Дунавската равнина (Ломско, Плевенско, Добруджа), в Горно тракийската низина по Черноморското крайбрежие. Те залягат по дълбоко и на места образуват големи подземни басейни. За разлика от грунтовите напорните води са до голяма степен изолирани от проникващи в почвата замърсители.

? **КАРСТОВИ ВОДИ** - В Б-я са обособени 135 района с карстови води които обхващат около 40% от всички подземни води. Най-известни карстови извори у нас са: Девненските, Глава Панега, Искрецките извори, Разлог, Клептуза при Велин град и др.

? **МИНЕРАЛНИ ВОДИ** - Б-я е богата на минерални води. Известни са над 600 естествени извора и 400 сондажни находища.

? **ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ** - Около 44% от използваните води са за напояване, 13% за питейно битово водоснабдяване, 43% за промишлени нужди. Според прогнозата за 2000-та год. водопотреблението във всички сфери ще нарасне още повече сравнение със сегашното и тогава водите които се формират на територията на Б-я трудно ще задоволяват нуждите. Разчита се на по-голямо използване на Дунавските води, но те са силно замърсени. Такива са и всички наши големи реки.

Степента на замърсеност на отделните поречия е различна и зависи от броя на замърсителите, количеството и качеството на отпадъчните води (органични и неорганични, токсични и безвредни) и обема на речния отток. Най-значителни участъци от нашите по големи реки водите са силно замърсени. Главните източници на замърсяването им са отпадъчните промишлени води от целулозната, дрождовата, химическата, рудообогатителната, консервната, местната и текстилната промишленост. Освен замърсяването с органични и неорганични в-ва напоследък все по-голямо значение придобиват така наречените термично замърсяване на речните води. То се причинява от увеличението на температурата на водата над нормалната за даден сезон което води след себе си до нарушения в екологичното равновесие и до отрицателни промени в флората и фауната на реката. Обикновено след еднократна употреба водите на промишлеността не се пречистват или се пречистват частично, след което остават негодни за употреба. По тази причина силно са замърсени водите на реките Искър, Струма, от Перник, Места, Вит, Осъм, Янтра, Марица и др.

В страната има 15 основни поречия които се замърсяват от около 4200 промишлени предприятия от тях 3115 имат нужда от пречиствателни съоръжения. Промишлеността е най-големия замърсител на водите на Б-я (91,7%) този отрасъл има най-силно замърсяващо въздействие върху водите на Провадийска река, Айтоска, Вит, Тунджа, Места, Марица, Огоста и Искър.

Река Провадийска е най-замърсената река в Б-я близо 45,8% от всички регистрирани замърсители в реките на страната попадат

Във водите на тази река. Това замърсяване се дължи на химическия комплекс-Девня. Много голяма е замърсеността на реките Марица(15,6%), Искър(4,9%), Тунджа(2,9%), Вит и Янтра(1,8 %), Огоста(1,6%), Струма(1,5%), Камчия(1,1%) и Арда(1 %).

За подобряване на състоянието на речните води е необходимо да се вземат мерки за пречистване на отпадъчните води, като при проучвателните и проектантски разработки се внедряват нови научни о обосновани на технологични схеми за обратно използване на водите с висок икономически ефект и за намаляване степента на замърсеността на отпадъчните води.